

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY A SPRÁVY

Hospodaření dobrovolného svazku obcí

Financial Management of voluntary association of municipalities

Student: Roman Chudoba

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Vrabková Iveta

Ostrava 2010

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh vypracoval samostatně.

Přílohy č. 1 a 2, dané k dispozici, jsem samostatně doplnil“.

V Ostravě dne 7. května 2010

.....
Roman Chudoba

OBSAH

1	ÚVOD.....	1
2	ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA A FORMY SPOLUPRÁCE.....	3
2.1	Vymezení územní samosprávy.....	3
2.2	Historie územní samosprávy na Českém území.....	4
2.3	Obec jako základní územní samosprávný celek.....	4
2.3.1	Hlediska vymezení obce.....	5
2.3.2	Orgány obce	6
2.3.3	Druhy obcí v České republice	9
2.4	Možnosti spolupráce mezi obcemi.....	10
2.4.1	Spolupráce na základě smlouvy k plnění konkrétního úkolu.....	10
2.4.2	Dobrovolný svazek obcí.....	11
2.4.3	Spolupráce s obcemi jiných států	17
3	CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU LITOVELSKO	18
3.1	Geografie mikroregionu	18
3.2	Obce mikroregionu.....	19
3.3	Kultura v mikroregionu	24
3.4	Místní akční skupiny působící v mikroregionu.....	24
3.5	Činnosti mikroregionu.....	26
3.6	Majetkové poměry.....	27
3.7	Členství v mikroregionu	28
3.8	Orgány mikroregionu	29
3.8.1	Valná hromada	29
3.8.2	Rada mikroregionu	30
3.8.3	Předseda a místopředseda.....	30
4	FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ MIKROREGIONU LITOVELSKO.....	32
4.1	Hospodaření mikroregionu.....	32
4.1.1	Hospodaření za rok 2006.....	32
4.1.2	Hospodaření za rok 2007.....	35
4.1.3	Hospodaření za rok 2008.....	37
4.2	Shrnutí hospodaření za roky 2006-2008	39
4.3	SWOT analýza mikroregionu.....	39
5	ZÁVĚR.....	41

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

SEZNAM ZKRATEK

SEZNAM PŘÍLOH

1 ÚVOD

V České republice existuje dvoustupňový systém územní samosprávy. V Ústavě České republiky je zakotveno členění České republiky na základní a vyšší územní samosprávné celky. Základní územní samosprávné celky představují obce, vyšší územní samosprávné celky kraje. Obec je základní, nejnižší územní jednotka v České republice.

Zákon o obcích 128/2000 v § 46 zajišťuje obcím právo na vzájemnou spolupráci při výkonu samostatné působnosti. Důvod této spolupráce vychází z jejich poslání zabezpečovat veřejné statky a služby pro své občany a zajistit lepší celkový rozvoj území a prosazování společných zájmů. Tyto společné cíle jsou poté lépe dosažitelné.

Obce se mohou sdružovat na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu, na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí nebo mohou zakládat právnické osoby podle zvláštního zákona.

Tato bakalářská práce je zaměřena na územní samosprávu, postavení obcí, a možnosti spolupráce mezi obcemi na příkladu Mikroregionu Litovelsko. Bakalářská práce se člení do pěti kapitol, z nichž první je tento Úvod a poslední Závěr.

Cílem bakalářské práce je posouzení naplnění poslání Mikroregionu Litovelsko včetně jeho hospodaření v letech 2006 – 2008.

Hypotéza bakalářské je zjistit jestli Mikroregion Litovelsko dokáže hospodařit se svými finančními prostředky vyrovnaně a zda podporuje rozvoj členských obcí.

Druhá kapitola se zabývá vymezením územní samosprávy, její historií na českém území, obcemi a možnostmi jejich spolupráce. Třetí kapitola charakterizuje Mikroregion Litovelsko, jeho geografii, činnost, orgány a majetkové poměry.

Praktická část je popsána ve čtvrté kapitole, která se zabývá využíváním finančních prostředků mikroregionu a analýzou jeho silných a slabých stránek.

K naplnění cíle práce bude využita metoda deskriptivní analýzy a SWOT analýza.

V práci bylo čerpáno z platných zákonů, z dostupné odborné literatury a mimo jiné z internetových stránek Českého statistického úřadu portálu města a obce online, nebo Mikroregionu Litovelsko. Součástí použitých materiálů jsou i interní dokumenty Mikroregionu Litovelsko.

2 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA A FORMY SPOLUPRÁCE

V hlavě sedmé ústava České Republiky definuje územní samosprávné celky jako územní společenství občanů, které mají právo na samosprávu. Dle Ústavy je základní jednotkou územní samosprávy obec, která je vždy součástí vyššího územního samosprávného celku. Vyššími stupni územně samosprávných celků jsou kraje. Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodařit podle vlastního rozpočtu.¹

2.1 Vymezení územní samosprávy

Územní samospráva je forma veřejné moci a veřejné správy. Územní samospráva je realizací práva občanů na vlastní samosprávu, právem na spravování určitého území menšího než je stát na základě rozsahu působnosti stanovené Ústavou České republiky a příslušnými zákony při potřebných ekonomických podmínkách. Nestátnímu subjektu stát předává část výkonu veřejné správy. Tím podporuje dělbu moci ve státě. Je to jeden z důkazů demokratické společnosti.²

Územní samospráva je vykonána vlastním jménem, na vlastní zodpovědnost a vlastními prostředky. Je to právní forma kdy veřejnou správu obstarává územní veřejnoprávní korporace. Tak se mohou na činnosti státních orgánů podílet i občanské neúřednické složky. Státní moc deleguje samosprávě pravomoci normativní i výkonné včetně tvorby mocenských aktů. V případě nesplnění vrchnostenských rozhodnutí samosprávy mohou orgány samosprávy použít i mocenských prostředků státu. Samospráva je protiváhou státní byrokratické správy ale díky vzrůstající složitosti veřejné správy v samosprávě vedle volené laické složky vzrůstá význam profesionálního úřednictva samosprávy.³

---

¹ Ústava České republiky 1/1993 sb.

² PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, (2008,s108).

³ KOUDELKA, Z., *Samospráva*, (2007,s20).

2.2 Historie územní samosprávy na Českém území

V České republice má vývoj územní samosprávy bohatou historii. Vznikala přirozeně jako obce a města s větším i menším počtem obyvatel, sídlících na stejném místě nebo uměle dohodou mezi panovníkem a městy. K posílení významu územní samosprávy došlo ve druhé polovině 19. století. Při vzniku Československé republiky v roce 1918. Československá republika převzala strukturu územní samosprávy Rakouska – Uherska, která byla založena na principu nezávislosti na orgánech státní správy. Pomocí zákonů se sjednotily typy územní samosprávy do tří stupňů: obec, město, okres a země jako vyšší stupeň územní samosprávy.

Významné změny přišly po druhé světové válce v letech 1945-1948. Stávající územně samosprávné celky byly nahrazeny místními, okresními a krajskými národními výbory. V roce 1949 bylo samosprávné postavení národních výborů zrušeno a jejich majetek byl znárodněn. Tak se až do roku 1989 staly pouze orgány státní správy a moci. Samospráva u nás byla obnovena až v roce 1990 zákonem o obcích a novou ústavou. K dalším změnám došlo v roce 2001, kdy vzniklo 14 krajů a došlo ke zrušení okresních úřadů. Od roku 1990 se ve všech vyspělých zemích posiluje význam územní samosprávy jako součást procesu prohlubování demokracie. Občané získali právo občanské kontroly která je dána přístupem k informacím, možnost občana vyjádřit své názory na způsob řízení a aktivně se účastnit práce iniciativních poradních orgánů.⁴

2.3 Obec jako základní územní samosprávný celek

Základem územní samosprávy je obec jako základní územní samosprávný celek. Její role je stále významnější díky postupující decentralizaci státní správy. Právo na místní samosprávu je obsaženo v Evropské chartě místní samosprávy. V demokratických zemích má obec postavení územního samosprávního společenství nestátního subjektu.

Obec, která má nejméně 3 000 obyvatel, se stává městem, pokud tak na návrh této obce rozhodne předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Obec je městysem, jestli to na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.

---

⁴ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, (2008, s. 108-109).

Obecní samosprávu vykonává zastupitelstvo obce a další orgány obce jako jsou: rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány města jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města. Městys je samostatně spravován zastupitelstvem městyse; dalšími orgány městyse jsou rada městyse, starosta, úřad městyse a zvláštní orgány městyse.⁵

2.3.1 Hlediska vymezení obce

V odborné literatuře je obec vymežována těmito třemi základními znaky:

a) Území obce

Základním znakem každé obce je její území (katastrální území). Menší obce mají jedno katastrální území, ale větší obce se mohou skládat i z několika katastrů. Katastrální území jsou vyznačeny na územních plánech obce.⁶

b) Občané obce

Občané obce jsou občané České republiky s trvalým pobytem, občané s čestným občanstvím obce, právnické osoby a podnikatelé se sídlem na území obce nebo provozovnou na území obce a vlastníci nemovitostí na území obce, kteří zde přechodně pobývají.

Občan se podílí na řízení obce přímo nebo nepřímo. Přímou se podílí dobrovolnou prací v komisích obecního úřadu, účastí na veřejných schůzích, resp. veřejných zasedáních zastupitelstva obce. Nejdůležitější otázky se řeší v místním referendu. Nepřímo se občan podílí na řízení obce prostřednictvím volených zástupců do zastupitelstva obce ve veřejných komunálních volbách podle volebního zákona.⁷

c) Působnost obce

Samospráva veřejných záležitostí v katastru obce, tzn. působnost. Obec vykonává vlastní samosprávnou funkci, v záležitostech, o kterých může rozhodovat samostatně, tzn. má určité

---

⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁶ KOUDELKA, Z., *Samospráva*, (2007,s106).

⁷ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, (2004,s79).

zákonem upravené pravomoci. Má právo na samosprávu a zajišťování lokálních veřejných statků prostřednictvím voleného zastupitelstva obce a jeho výkonných orgánů.

Příklady lokálních statků, které obec zajišťuje:

- výdaje na udržení veřejného pořádku a bezpečnosti
- výdaje na veřejné osvětlení
- výdaje na veřejnou komunikaci
- výdaje na čističku odpadních vod
- výdaje na vzdělání
- výdaje na sociální programy

Dále vykonává funkce přenesené působnosti, tzn. státní správu. Vykonávají ji výkonné orgány obce, jsou podřízeny a kontrolovány orgány státní správy nebo krajskými úřady. Tyto veřejné statky mohou zajišťovat nejen pro občany své obce ale i pro občany obcí sousedních, tzn. Jedná se o statky nadlokálního významu.⁸

2.3.2 Orgány obce

Obec jako veřejnoprávní korporace jedná navenek pomocí svých orgánů a funkcionářů. Tyto orgány dělíme na volené, výkonné, poradní a kontrolní. Dále orgány dělí podle toho, zda příslušný orgán plní funkci v samostatné, či přenesené působnosti. Vrcholným orgánem obce je zastupitelstvo a jeho výsadní postavení je zakotveno v ústavě České republiky. Ostatní orgány jsou od zastupitelstva odvozeny a nemají v oblasti samosprávy výslovný ústavní základ. Další orgány obce jsou: rada obce, starosta a místostarosta, obecní úřad, tajemník, odbory, výbory a komise.⁹

---

⁸ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, (2004,s83).

⁹ BALÍK, S. *Komunální politika*, (2009,s69).

1. Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech, samostatné působnosti obce tj. záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

Tab. 2.1 : Počet členů obecního zastupitelstva

Počet obyvatel obce	Počet členů zastupitelstva
do 500	5 až 9
nad 501 do 3 000	7 až 15
nad 3 001 do 10 000	11 až 25
nad 10 001 do 50 000	15 až 35
nad 50 001 do 150 000	25 až 45
nad 150 000	35 až 55

Zdroj: Vlastní zpracování dle zákona č.128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

Zastupitelstvo obce má například pravomoc:

- Schvalovat program rozvoje obce.
- Schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce.
- Zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce.
- Zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny.
- Rozhodovat o založení nebo rušení právnických osob.
- Vydávat obecně závazné vyhlášky obce.
- Zřizovat a rušit výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce.
- Volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů rady obce, zřizovat a zrušovat výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce.

- Zřizovat a zrušovat obecní policii.
- Rozhodovat o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce.¹⁰

2. Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a za svůj výkon odpovídá zastupitelstvu obce. Počet členů rady je vždy lichý v rozmezí 5 – 11 členů, členové jsou voleni zastupitelstvem. Členové rady obce jsou: starosta, jeho zástupce a radní (v obcích, kde má zastupitelstvo méně než 15 členů, funkci rady zastává starosta).

Kompetence rady obce jsou například:

- Zabezpečování hospodaření obce podle schváleného rozpočtu a provádí rozpočtová opatření.
- Schvalování rozpočtu.
- Zřizování komisí a odborů obecního úřadu.
- Připravuje návrhy zastupitelstvu a zabezpečuje plnění jeho usnesení.
- Vydává nařízení obce
- Rozhoduje o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčkách.
- Schvaluje organizační řád obecního úřadu¹¹

3. Starosta a místostarosta obce

Starosta je v Česku nejvyšší představitel místní samosprávy. Zastupuje obec navenek a vykonává obecní správu. Starosta sám není statutární orgán, ale je součástí rady obce. Starostu a místostarostu volí zastupitelstvo obce ze svých řad. Místostarosta zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti, jedná a rozhoduje ve všech věcech, které jsou svěřeny starostovi. Ve statutárních městech se tato funkce nazývá primátor.

---

¹⁰ BALÍK, S. *Komunální politika*, (2009,s69).

¹¹ BALÍK, S. *Komunální politika*, (2009,s74-75).

Pravomoci starosty obce:

- Starosta zastupuje obec navenek.
- Starosta jmenuje a odvolává se souhlasem ředitele krajského úřadu tajemníka obecního úřadu a stanoví jeho plat podle zvláštních předpisů. V obcích kde tajemník nepůsobí, zabezpečuje výkon přenesené působnosti starosta.
- Starosta může po projednání s okresním úřadem svěřit komisi výkon přenesené působnosti v určitých věcech,
- Odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce
- Starosta svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce. Určuje o program jednání a pořadí jednotlivých bodů jednání. Dále podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce.¹²

2.3.3 Druhy obcí v České republice

Na úrovni obcí a měst je v České republice rozhodující zajišťování vlastní samosprávy, tzv. samostatné působnosti. V České republice máme smíšený model, tzn. obce a města plní za stát i další úkoly v rámci tzv. přenesené působnosti. Především v obcích s pověřenými obecními úřady a v obcích s rozšířenou působností. Samospráva je však i v těchto obcích prioritní.

V České republice máme tyto základní druhy obcí:

- Obce, které nejsou městy.
- Města závisí na počtu obyvatel (v současnosti minimálně 3000 obyvatel).
- Obce s pověřenými obecními úřady – vykonávají státní správu v rámci základní úrovně přenesené působnosti.

---

¹² BALÍK, S. *Komunální politika*, (2009,s76).

- Obce s rozšířenou působností – jedná se většinou o města, která jsou mezičlánkem mezi obecními a krajskými úřady. Tyto obce zajišťují ve svém správním obvodu výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti náležející ostatním obcím.
- Statutární města, tj. města, která mohou svá území členit na obvody, části, a která upravují své vnitřní poměry ve věcech správy města statutem. Jsou to města: Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná a Mladá Boleslav,
- Hlavní město Praha, které se dále člení na městské části (obvody).¹³

2.4 Možnosti spolupráce mezi obcemi

Zákon o obcích 128/2000 v § 46 zajišťuje obcím právo na vzájemnou spolupráci při výkonu samostatné působnosti. Důvod této spolupráce vyplívá z jejich poslání zabezpečovat veřejné statky a služby pro své občany a zajistit lepší celkový rozvoj území.

Spolupráce mezi obcemi se uskutečňuje zejména:

- Na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu.
- Na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí.
- Zakládáním právnických osob podle zvláštního zákona dvěma nebo více obcemi.¹⁴

2.4.1 Spolupráce na základě smlouvy k plnění konkrétního úkolu

V § 48 zákona o obcích je definován obsah smlouvy mezi obcemi. Tato smlouva mezi dvěma nebo více obcemi ke splnění konkrétního úkolu se uzavírá na dobu určitou nebo neurčitou. Předmětem této smlouvy není vznik právnické osoby. Smlouva má vždy písemnou formu a je předem schválena zastupitelstvy všech obcí, kterých se smlouva týká, jinak je neplatná.

---

¹³ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, (2004, s79- 80).

¹⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Ve smlouvě je obsaženo:

- Označení účastníků smlouvy.
- Vymezení předmětu smlouvy a jeho rozsahu.
- Práva a povinnosti jednotlivých účastníků smlouvy.
- Způsob využití stavby po jejím dokončení, je-li stavba předmětem smlouvy.
- Způsob vypořádání části majetku účastníků v případě jejich odstoupení od smlouvy.

Majetek vytvořený výkonem společné činnosti obcí na základě smlouvy definované v § 48 zákona o obcích 128/2000sb.se stává společným vlastnictvím všech účastníků této smlouvy. Podíly na tomto majetku jsou stejné, nestanoví-li smlouva jinak. Závazky vůči třetím osobám jsou stejné pro všechny účastníky smlouvy, není-li smlouvou stanoveno jinak.¹⁵

2.4.2 Dobrovolný svazek obcí

Obce zakládají dobrovolný svazek obcí za účelem lepšího prosazování společných zájmů. Společné cíle jsou poté lépe dosažitelné. K tomuto účelu mohou zakládat právnické osoby. Dobrovolné svazky obcí jsou zřizovány smlouvou o vytvoření dobrovolného svazku obcí.

J. Rektořík a J.Šelesovský uvádějí jako jedny z hlavních důvodů vzniku dobrovolných svazků obcí tyto příčiny:

Podávání společných projektů pro řešení infrastruktury v obci je jeden z nejčastějších důvodů vytvoření dobrovolného svazku obcí. Hlavním cílem této činnosti je získávání finančních prostředků na obecní infrastrukturu. Menší obce tak mají větší možnost podílet se na finančně nákladném projektu. Úskalím pro ně často bývá unáhlený vstup do sdružení, který daný problém nevyřeší. Nositelem projektu je totiž vždy jedna konkrétní obec, která také za projekt odpovídá.

Řešení nahromaděných problémů přesahujících hranice jedné obce je účel, který vyžaduje většinou promyšlenou a rozsáhlou strategii. V rámci této snahy je nutné najít značné množství zdrojů na realizaci společných cílů. Mezi hlavní patří zejména zlepšení

---

¹⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

infrastruktury, plynofikace, kanalizace či výstavba čistíren odpadních vod a další. Z rozsahu těchto projektů vyplývá, že je výhodnější investice společná než individuální investice jednotlivých obcí.

Uskutečňování záměrů, ovlivňujících kvalitu života obyvatel členských obcí. Dříve existovala na vesnicích zemědělská družstva, která mnohdy podporovala na venkově kulturní a sociální instituce. Mezi činnosti družstva spadalo také zajišťování dopravy, stravování, kultury, sportu a rekreace. Postupem doby se z družstev staly soukromé podnikatelské subjekty a řada aktivit, které družstva zajišťovala, odpadla. Přestože i nadále zůstávají aktivní některé svazy a spolky, vyvstává problém nedostatku finančních prostředků pro zajištění jejich i ostatních aktivit. Řešením proto může být společná podpora infrastruktury, dopravních spojů a podpora ze strany podnikatelů, kteří budou schopni některé aktivity sponzorsky dotovat.

Společný postup obcí při jednání s ostatními subjekty. V současnosti je kladen velký důraz na spolupráci obcí s místní státní správou, samosprávou, podnikateli, neziskovými organizacemi a občany. Pokud se obce spojí v jeden celek za účelem společného postupu při jednání s uvedenými subjekty, stanou se tak pro mnohé z nich zajímavějšími, myšleni z ekonomického hlediska a mají větší šanci na úspěšnou realizaci projektů. Celá řada Dobrovolných svazků obcí tak má více příležitostí navázat kontakty s místními podnikateli a koordinovat postup všech zainteresovaných stran. Je také důležité, aby občané zainteresovaných obcí byli informováni o všech aktivitách dobrovolného svazku obcí a mohli se účastnit rozhodování o jeho vývoji.

Společné získávání informací potřebných pro další rozvoj pomáhá řešit problém se kterým se dnešní venkov potýká a to je také práce s informacemi. Můžeme říci, že neexistuje jeden zaručený a ověřený zdroj informací, což má za následek šíření falešných zpráv. Snahou je, aby dobrovolný svazek obcí získával stále nové aktuální informace, a to nejen ze státních institucí, ale také od soukromých organizací. V současné době je nejčastějším zdrojem informací internet, který poskytuje informace zejména všeobecného charakteru. Je žádoucí, aby na základě těchto všeobecných informací dobrovolný svazek obcí připravoval vlastní besedy, na nichž by byly objasňovány konkrétní záležitosti dobrovolného

svazku obcí. Dobrovolný svazek obcí by měl získávat co nejvíce aktuálních informací, analyzovat je a pružně na ně reagovat.

Výměna zkušeností mezi obcemi a svazky obcí je jedním z předpokladů fungujícího svazku obcí. Pokud se představitelé obcí scházejí pouze při podpisu dokumentů, ochuzují se tak o možnosti řešení problémů při příležitosti jiných kontaktů. Založení svazku obcí není pouze prostředkem k získání dotací, jeho výhodou je také neformální komunikace mezi starosty přinášející celou řadu cenných informací a podnětů, které je možné realizovat v jednotlivých obcích nebo i v rámci svazku obcí.¹⁶

Samotné obce mohou vytvářet svazky obcí, nebo mohou vstupovat do svazků obcí již založených. Na základě zákona o obcích mohou být členy dobrovolného svazku obcí pouze obce. O vytvoření svazku obcí, nebo o vstupu do již existujícího dobrovolného svazku obcí rozhoduje zastupitelstvo příslušné obce. Právní způsobilosti nabývá zápisem do registru sdružení vedeného u příslušného krajského úřadu.

Pro úspěšné provedení zápisu nového svazku obcí do registru je třeba krajskému úřadu předložit:

- Návrh na zápis svazku obcí do registru zájmových sdružení právnických osob podepsaný osobou, která je k podání návrhu zmocněna zakladateli.
- Zmocnění osoby, která je oprávněna podat návrh na zápis svazku obcí do registru (může být i součástí zakladatelských dokumentů).
- Smlouvu o vytvoření dobrovolného svazku obcí a stanovy s podpisy osob oprávněných jednat jménem zakladatelů.
- Usnesení zastupitelstev všech členských obcí o schválení smlouvy a stanov.
- Určení osob vykonávajících působnost orgánů, jimiž svazek obcí jedná, s uvedením jejich jména, příjmení a adresy trvalého pobytu.
- Doklad o oprávněnosti osoby k jednání jménem člena (obvykle usnesení zastupitelstva o zvolení starosty obce).

---

¹⁶ REKTOŘÍK, J. ŠELEŠOVSKÝ, J. *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací*, (1999,s23).

Smlouva o vytvoření svazku obcí musí obsahovat stanovy, v nichž musí být uvedeno:

- Název a sídlo členů svazku obcí.
- Název a sídlo svazku obcí a předmět jeho činnosti.
- Orgány svazku obcí, způsob jejich ustavování, jejich působnost a způsob jejich rozhodování.
- Majetek členů svazku obcí, který vkládají do svazku obcí.
- Zdroje příjmů svazku obcí.
- Práva a povinnosti členů svazku obcí.
- Způsob rozdělení zisku a podíl členů na úhradě ztráty svazku obcí.
- Podmínky přistoupení ke svazku obcí a vystoupení z něj, včetně vypořádání majetkového podílu.
- Obsah a rozsah kontroly svazku obcí obcemi, které svazek obcí vytvořily.¹⁷

Za plnění svých povinností odpovídá svazek obcí veškerým svým majetkem. Tento majetek do svazku obcí vložily členské obce ze svého vlastního majetku, avšak vložený majetek od obcí do hospodaření svazku obcí zůstává ve vlastnictví dané obce. Orgány svazku obcí s ním mohou nakládat jen v souladu s majetkovými právy, která na ně členská obec přenesla podle stanov svazku obcí.

Svazky obcí hospodaří podle svého vlastního rozpočtu. Obsahem rozpočtu svazku obcí jsou příjmy a výdaje související s jeho činností, za kterou byl zřízen. Mimo rozpočet se uskutečňují peněžní operace týkající se cizích nebo sdružených prostředků. Do rozpočtu dobrovolného svazku obcí se nezahrnuje také podnikatelská činnost svazku obcí, do rozpočtu se promítne až její výsledek.

Pokud se svazek obcí podílí na realizaci programu nebo projektu z části financovaného z rozpočtu Evropské unie, musí jeho rozpočet na příslušný kalendářní rok obsahovat daný objem těchto finančních prostředků na spolufinancování programu nebo projektu Evropské unie.¹⁸

---

¹⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Předmětem činnosti svazku obcí nejsou záležitosti týkající se výlučné suverenity obce, např. stanovení programu územního rozvoje členské obce, organizační struktura obce, vydávání právních předpisů pro obec, schvalování rozpočtu atd.

Činnost svazku obcí podle § 50 zákona o obcích 128/2000 se zabývá zejména:

- Úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata,
- Zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití nebo zneškodnění, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod,
- Zavádění, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území,
- Úkoly v oblasti ochrany ovzduší, úkoly související se zabezpečováním přestavby vytápění nebo ohřevu vody tuhými palivy na využití ekologicky vhodnějších zdrojů tepelné energie v obytných a jiných objektech ve vlastnictví obcí,
- Provoz lomů, pískoven a zařízení sloužících k těžbě a úpravě nerostných surovin,
- Správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.¹⁹

Nástroje finančního hospodaření dobrovolného svazků obcí v rozpočtovém procesu jsou rozpočet a rozpočtový výhled.

Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem svazku obcí a slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Je sestavován na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Rozpočtový výhled obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobých záměrů. U dlouhodobých závazků se uvedou jejich dopady na hospodaření územního samosprávného celku nebo svazku obcí po celou dobu trvání závazku.

---

¹⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

Rozpočet svazku obcí je finančním plánem, jímž se řídí financování svazku obcí v rozpočtovém roce, rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním. Při zpracování ročního rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu. Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný případně přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let. Rozpočet může být schválen jako schodkový jen v případě, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky z minulých let, nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného celku.

Kladný zůstatek finančních prostředků rozpočtového hospodaření běžného roku se převádí k použití v dalším roce, a to ke krytí rozpočtových výdajů, anebo se převádí do peněžních fondů. Schodek hospodaření se uhrazuje z finančních prostředků z minulých let nebo se kryje z návratných zdrojů splatných z rozpočtu v následujících letech.

Svazek obcí je povinen návrh svého rozpočtu zveřejnit vhodným způsobem a ve vhodném rozsahu na úředních deskách všech členských obcí, a v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v orgánu svazku obcí, který jej podle stanov schvaluje, aby se k němu mohli vyjádřit občané členských obcí. Připomínky k němu mohou občané členských obcí uplatnit písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně na zasedání orgánu svazku obcí při jeho projednávání.

Kontrolu hospodaření s majetkem svazku obcí a s jeho finančními prostředky provádí orgán určený k tomu stanovami svazku obcí. Zprávy o výsledcích této kontroly předkládá svazek obcí zastupitelstvům členských obcí.

Návrh závěrečného účtu svazku obcí, včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření, musí být zveřejněn vhodným způsobem a ve vhodném rozsahu na úředních deskách obcí, které jsou jeho členy, a v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup, nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v orgánu svazku obcí, aby se k němu mohli občané členských obcí vyjádřit. Připomínky k závěrečnému účtu svazku obcí mohou občané členských obcí uplatnit buď písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně

na zasedání orgánu svazku obcí. Závěrečný účet svazku obcí se předkládá zastupitelstvům členských obcí, a to neprodleně po jeho schválení v orgánu svazku obcí.

Svazek obcí požádá o přezkoumání hospodaření svazku za uplynulý kalendářní rok příslušný krajský úřad, anebo zadá přezkoumání auditorovi. Náklady na přezkoumání hospodaření dobrovolného svazku obcí auditorem, uhradí svazek obcí ze svých rozpočtových prostředků.²⁰

2.4.3 Spolupráce s obcemi jiných států

Obce mohou spolupracovat s obcemi jiných států. Mohou být členy mezinárodních sdružení místních orgánů nebo uzavírat s obcemi jiných států smlouvy o vzájemné spolupráci. Tyto práva mají i svazky obcí. Obsahem spolupráce mohou být jen činnosti, které jsou předmětem činností svazků obcí, které smlouvu o vzájemné spolupráci uzavřely. Smlouvy o mezinárodní spolupráci obcí musí mít písemnou formu a musí být předem schváleny zastupitelstvem obce, jinak jsou neplatné.

Smlouva musí obsahovat:

- Názvy a sídla účastníků smlouvy.
- Předmět spolupráce a způsob jejího financování.
- Orgány a způsob jejich ustavování.
- Dobu, na kterou se smlouva uzavírá.

Smlouva o mezinárodní spolupráci, na jejímž základě má vzniknout právnická osoba nebo členství v již existující právnické osobě, podléhá souhlasu Ministerstva vnitra po předchozím projednání s Ministerstvem zahraničních věcí. Bez tohoto souhlasu smlouva nemůže nabýt účinnosti. Smlouva může být zamítnuta pouze pro rozpor se zákonem nebo Parlamentem schválenou a vyhlášenou mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána.²¹

---

²⁰ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

²¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

3 CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU LITOVLSKO

Mikroregion Litovelsko byl původně neformálním sdružením obcí správního území Litovle. Toto sdružení se datuje od roku 1997, kdy byla vypracována i první společná strategie rozvoje území. V říjnu roku 2003 vznikl nový subjekt, takzvaný dobrovolný svazek obcí, s vlastními orgány a vlastním rozpočtem. Svazek obcí by měl pomoci rozvoji cestovního ruchu, ke snížení nezaměstnanosti, k řešení dopravní obslužnosti či společně pečovat o památky v mikroregionu či spolupracovat při přípravě a zpracování projektů.

Mikroregion Litovelsko sídlí v budově obecního úřadu v Litovli na náměstí Přemysla Otakara 778. Mikroregion Litovelsko je dobrovolný svazek obcí sdružující obce středozápadu Olomouckého kraje. Mikroregion sousedí s těmito mikroregiony: Region Moravskotřebíčska a Jevíčka, Svazek obcí Mikroregionu Mohelnicko, Svazek obcí mikroregionu Uničovsko, Mikroregion Olomoucko, Mikroregion Kosířsko, Svazek obcí Kostečka a Mikroregion Konicko. Zakladatelská smlouva mikroregionu Litovelsko byla podepsána 21. Října 2003. Dne 10. března 2004 mu bylo přiděleno ČSÚ Olomouc identifikační číslo 71207058.

Mikroregion Litovelsko dále je mikroregion sdružuje těchto 22 obcí (včetně 41 místních částí): Bílá Lhota, Bílsko, Bouzov, Červenka, Dubčany, Haňovice, Cholína, Litovel, Loučany, Loučka, Luká, Měrotín, Mladeč, Náklo, Náměšť na Hané, Olbramice, Senice na Hané, Senička, Slavětín, Střeň, Pňovice a Vilémov. Kromě Náměště na Hané, Loučan a Pňovic všechny tyto obce patří do do správního obvodu Města Litovel jako pověřeného úřadu III. stupně.²²

3.1 Geografie mikroregionu

Geomorfologicky je mikroregion tvořen Hornomoravským Úvalem, což je vněkarpatská sníženina. Její nejplošší, nejnižší položenou část, reprezentuje Haná. Tato oblast je téměř bezlesá, s tou nejúrodnější půdou a zalidněná většinou obyvatel žijících v mikroregionu. Oficiální název této oblasti je Uničovská plošina, Středomoravská niva a Prostějovská

---

²² <http://www.litovelsko.mikroregion.cz/>

pahorkatina. Zvlněnější část regionu je tvořena východosudetskou Bouzovskou vrchovinou, na kterou navazuje další nížina - Mohelnická brázda.

Kuriozitou mikroregionu jsou meandry vytvořené řekou Moravou, podzemní krasové jevy (Mladečské a Javoříčské jeskyně) a vlastně celé povodí Moravy, která patří do úmoří Černého moře. Řeka je zde typická četnými bočními rameny, u Střene vytváří přírodní ostrov, u Mladče pak písčiny. V celých dvou pětinach své délky protéká Morava lesy, zde jsou to lesy lužní, z velké části patřící do CHKO Litovelské Pomoraví. Zajímavostí také je, že Morava přímo neprotéká žádnou obcí kromě královského města Litovle. Naši předci stavěli svá obydlí dále od řeky, která je na jaře zdrojem častých záplav.²³

3.2 Obce mikroregionu

Litovel je jako obec s pověřeným úřadem třetího stupně správním centrem Mikroregionu Litovelsko. Katastrální výměra Litovle je 4170 ha a počet obyvatel 10010.

K Litovli patří 11 místních částí: Březové, Chořelice, Chudobín, Myslechovice, Nasobůrky, Nová Ves, Rozvadovice, Savín, Tři Dvory, Unčovice a Víška. Město Litovel spolu s městy Olomouc, Uničov, Šternberk a Velká Bystřice náleží do Olomouckého kraje.

Litovel leží v nadmořské výšce 233 m n. m. v Hornomoravském úvalu na kraji Mohelnické brázdy, v údolí řeky Moravy. Díky umístění Litovle v oblasti úrodné Hané je ve městě a okolí rozvinuto zemědělství a s ním související potravinářský průmysl (pivovar, cukrovar, sladovna, konzervářský podnik, výroba těstovin, sýrů), dále je ve městě zastoupen lehký průmysl (výroba hygienických potřeb, výroba sportovních doplňků), dřevozpracující průmysl nebo těžký strojírenský průmysl (výroba papírenských strojů).²⁴

Bílá Lhota má 1106 obyvatel a katastrální výměru 1821 ha. Obec leží v bráně tvořené výběžkem Zábřežské pahorkatiny od jihozápadu a Nízkého Jeseníku od severu, v místech, kde do Hornomoravského úvalu vstupuje od západu řeka Morava, v nadmořské výšce 278 m. K Bílé Lhotě je přidruženo dalších sedm obcí: Červená Lhota, Řimice, Hrabí, Měník, Pateřín,

---

²³ <http://www.litovelsko.mikroregion.cz/>

²⁴ <http://www.litovel.eu/o-meste/o-meste-litovel.html>

Hradečná a Nové Mlýny. Okolí obcí bylo vždy významné zemědělskou činností obyvatel, zejména pěstováním obilnin, známé byly kamenné a vápencové lomy. Bílá Lhota leží v blízkosti nejatraktivnějších částí Litovelského mikroregionu hradu Bouzova, Javoříčských a Mladečských jeskyní a z vrcholu svahu, ve kterém je postavena, je krásný výhled na kostel v sousední obci Měrotíně i po širokém koloritu krajiny.

Bílsko je malá obec s 192 obyvateli a rozlohou 373 ha. Bílsko leží asi 10 km jihozápadně od Litovle, mezi lesy, pastvinami a loukami, najdeme ve výšce 346 m vesničku Bílsko. Sejdeme k ní dolů od jihozápadních svahů, na kterých leží Vilémov. Na severu sousedí Bílsko s obcemi Loučka a Cholina, na východě s Odrlicemi a na jihu s Cakovem. I přes malý počet obyvatel, dnes nemá Bílsko více než 48 domů, se obec může honosit svoji aktivitou a zapojením do různých projektů, v roce 2003 dokonce získala Diplom za citlivý přístup k duchovnímu bohatství vesnice.

Bouzov má 1490 obyvatel a katastrální rozlohu 4231 ha. Obec Bouzov se nachází v severozápadní části okresu Olomouc, v posledních výběžcích kopců Dražanské vrchoviny, na úpatí kopce, v nadm. výšce 366 m. Patří mezi vyhledávané atrakce širokého okolí nejen kvůli majestátu okouzlujícího hradu, v jehož prostorách a okolí se mimo jiné natáčela pohádka O létajícím ševci a princezně Jasněnce. K Bouzovu patří dalších 12 obcí: Bezděkov, Blážov, Doly, Hvozdečko, Jeřmaň, Kadeřín, Kovářov, Kozov, Obectov, Olešnice, Podolí a Svojanov.

Červenka je známá zejména díky dvěma atributům: významnému železničnímu uzlu a hanácké lidové architektuře leží v severní části olomouckého okresu, na silnici z Litovle do Uničova, na levém břehu potoka Čerlinky, který se vlévá do Moravy. Obec má 1261 obyvatel a rozlohu 1130 ha. Nadmořská výška obce je 233 m, založena byla v roce 1287 a v současné době ji tvoří 285 domů.

Dubčany jsou obec která má 225 obyvatel katastrální výměru 344 ha. Obec leží mimo ruch hlavních silnic a dosah železnice, která protíná Hanou. Najít ji není snadné, ale podaří se nám to, pokud jen nepatrně odbočíme ze silnice mezi Senicí a Unčovicemi. Název obce upomíná na pradávno obyvatele, Dubčany. Byli to vlastně obyvatelé dubisk (míst, kde rostlo dubové

křoví nebo duby). Dnes však z původních dubin mnoho nezbylo a obec je téměř výhradně obklopena poli, které tu a tam zpestřují půvabné remízky.

Haňovice mají 457 obyvatel rozlohu 280 ha. Obec má strategickou polohu z hlediska dopravní obslužnosti, neboť je z ní snadný přístup k železnici a zajišťuje dobré silniční spojení s okolními obcemi, Litovlí a Olomoucí. Na severu sousedí s Nasobůrkami a Chudobínem, na západě s Novou Vsí, směrem na jih bychom našli Myslechovice a na východě Chořelice.

Cholina leží Na samém okraji Hanácké roviny, v podhůří zalesněného vrchu Rampach. Obec Cholina byla založena roku 1131, leží v nadm. výšce 242 m. Má 670 obyvatel a rozlohu 899 ha. V obci je 235 domů, v roce 2003 oceněna v akci Vesnice roku. Jakousi dominantu obce tvoří monumentální, na severozápadním svahu stojící kostel Nanebevzetí Panny Marie, ke kterému se dostaneme dlážděnou cestou lemovanou lipami, typickou pro hanácké vesnice. Vedle kostela stojí bohatě působící fara – jednopatrová budova, mezi jejímiž okny se nachází rízlí se sochou sv. Jana Nepomuckého z roku 1746, samotná stavba je z roku 1733.

Loučany jsou obec, která má 625 obyvatel a katastrální výměru 500 ha. Tuto malou, velmi hezkou vesničku protékanou říčkou Šumicí najdeme poblíž Náměště na Hané, 14 km západně od Olomouce. Leží tedy ještě v rovině, přesně ve výšce 236 m.n.m. Má 220 domů a byla založena již v roce 1141, kdy je o ní první zmínka v listině olomuckého biskupa J. Zídka.

Loučka má 207 obyvatel a rozlohu 620 ha. Leží na samém počátku Bouzovské vrchoviny, schována za kopcem Rampachem, v nadmořské výšce 360 m. Její poloha je charakteristická tím, že se nachází na rozmezí úrodné Hanácké roviny a horského terénu začínajících kopců, v přívětivých místech Litovelského regionu – ves sice leží mimo všechny hlavní dopravní tepny, ale odnikud sem není příliš daleko.

Luká se nachází v malebné krajině, mezi oblými svahy Dražanské vrchoviny, poli, pastvinami a lesy, leží 13 km jihozápadně od Litovle, v blízkosti Javoříčských jeskyní. První historické záznamy o obci se datují do roku 1349. Ves je protékána říčkami Špraněk a Javoříčka. Tvoří ji 6 přidružených obcí: Březina, Javoříčko, Ješov, Luká, Střemeníčko a Veselíčko. Samotná obec Luká čítá 147 domů, má 793 obyvatel a rozlohu 1486 ha.

Měrotín má katastrální rozlohu 214 ha a 294 obyvatel. Obec leží ve svazích Dražanské vrchoviny ve výšce 327 m asi 8 km západně od Litovle. Jižně, asi 1 km od obce, je zalesněný vrch Šumina (418 m.n.m.), severní obzor lemuje hřeben vrchu Třesín (344 m.n.m) vzdálený asi 2 km, ve kterém se nachází známé Mladečské jeskyně. Západním směrem se zvedá Dražanská vysočina (přesněji Bouzovská či Ludmírovská), na východ je otevřen pohled do kraje Hané, obzor tvoří od severu k východu masív Jeseníků, v dále lze spatřit Oderské a Hostýnské vrchy.

Mladeč je obec s 822 obyvateli a katastrální rozlohou 1207 ha. Okolí Mladče je nesmírně zajímavé a bohaté na turistické atrakce. Zároveň voní romantikou a skýtá útočiště nejen milovníkům výjimečných cílů či zvláštností, ale i těm, kteří hledají klid a duševní harmonii skrze inspiraci krásou a přirozenou účelností přírody. Proto se již od roku 1933 Mladeč pyšní státní přírodní rezervací Třesín, která byla nazvána podle nepřehlédnutelného osamělého vrchu západně nad Mladčí. Kopec skrývá ve svém nitru jeskyně, propasti a rokle. Ostatně vápencové jeskyně jsou asi největší atrakcí pěkně upravené obce Mladče.

Náklo, vesnice, která byla původně – německy – zvaná Nakel, staroslovansky pak Naklye - Nákli – Náklo, což znamená bažinaté místo, kde raší mladé vrbiště. Náklo leží v Hanácké rovině, v nadmořské výšce 230 m, založeno bylo již roku 1078 a dnes čítá 232 domů na ploše 1146 ha s 1348 obyvateli. K obci jsou přidruženy dvě obce: Mezice a Lhota na Moravě.

Náměšť na Hané je vzhledné městečko s 1827 obyvateli ležící v půvabné krajině, kde se hanácká rovina začíná vlnit a zdvihat prvními kopci Dražanské vysočiny. Nadmořská výška Náměště je 247 m a najdeme v ní celých 441 domů na rozloze 1865 ha. Je to historicky, kulturně i architektonicky atraktivní město dobře známé např. tradičním folkovým festivalem Zahrada.

Olbramice leží 17 km jihozápadně od Litovle a jižně od Vilémova, nedaleko Náměště na Hané. Je to ves o 73 domech, 208 obyvatelích a rozloze 304 ha založená v roce 1368 a nacházející se v nadmořské výšce 394 m. Obec nese jméno po svém zakladateli Olbramovi. Léta byla majetkem olomoucké kapituly, ale v 17. století koupil ves Václav Gaje-Galeny, majitel Chudobína. Olbramice jsou zemědělská víska, tradici zde má také lámání kamene.

Senice na Hané je obec, která má 1814 obyvatel a rozlohu 1925 ha. Obec leží v úrodné rovině a je to jedna z nejtypičtějších hanáckých vsí. Najdeme ji, pokud se vydáme severozápadním směrem od Olomouce nebo západním od hlavní silnice Olomouc-Litovel. Geomorfologicky lze oblast popsat jako západní okraj Hornomoravského úvalu, kde niva Moravy a Blaty přechází do mírně zvlněné Prostějovské pahorkatiny a dále do Konické a Bouzovské vrchoviny. Západním směrem od Senice na Hané se již začínají zdvíhat první kopce Dražanské vrchoviny. Nejvyšším bodem v katastru vesnice je kopec Bořík s nadmořskou výškou 340 m. K obci jsou integrovány další dvě vsi – Odrlice a Cakov.

Senička leží západně od Olomouce, na samém okraji Hané, v předhůří hanácké vrchoviny, ve výšce 260 m. Obec čítá 91 domů a asi 340 obyvatel a rozlohu 568 ha. Senička byla v okolí známá kvalitním chovem koní, ale kromě nezbytné kovárny se tu nacházely také dva mlýny, Horní a Dolní, olejárna a kupecký krám. Od roku 1994 je obec vyhlášena památkovou zónou, to znamená, že nově postavené nebo opravené domy musí zachovat původní kolorit vsi.

Slavětín, vyjdeme-li z Loučky a dáme se přes zalesněný kopec krásnou, ale drsnou přírodou s již vysokou nadmořskou výškou, ocitneme se na svahu nad Slavětínem (430 m n.m. a 200 obyvatel, rozloha 491 ha), který leží na pravé straně za křižovatkou Litovel-Konice-Bouzov a působí dojmem téměř horské, hvězdčovitě uspořádané vesnice. Slavětín je stará slovanská obec, jejíž katastr je z poloviny pokryt bouzovskými lesy. Slavětín je lákadlem pro návštěvníky ne snad pro svůj kulturní či historický význam, ale spíše pro nesporný půvab, který se pojí s čistotou a jednoznačnou prostou podobou jedné z téměř zapomenutých, napůl horských výsek litovelského kraje.

Střeň leží v hanácké pánvi, asi 7 km jihovýchodně od Litovle, leží ve výšce 225 m n. m. Obec má 548 obyvatel a rozlohou 579 ha. Byla založená roku 1249, o čemž svědčí listina Václava I. První dochovaný zápis o Střeni je z roku 1390, později se stala jako mnoho z okolních vesnic majetkem olomoucké kapituly. Ve Střeni má svoji tradici řemeslnictví.

Pňovice leží v rovinaté zemědělské krajině při údolní nivě řeky Moravy v severním cípu Hornomoravského úvalu, mezi potokem Hlavnicí a řekou Oskavou, asi 25 km na sever od města Olomouce. Obec má 862 obyvatel. Katastr obce o rozloze 1638 ha částečně zasahuje

do Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví, která je jedinečným zachovaným územím se zachovalým lužním lesem a meandrující řekou Moravou.

Vilémov leží v podhůří Dražanské vrchoviny přibližně 14 km jihozápadně od Litovle. Obec se svažuje od západu k východu, střední nadmořská výška obce je 401 m n. m.. Půda je zde míň úrodná než na Hané, ale za to zde najdete víc přírodních krás. Vilémov má 462 obyvatel a jeho katastrální území má rozlohu 855 ha.^{25,26}

3.3 Kultura v mikroregionu

Mikroregion Litovelsko je turisticky velmi atraktivní oblastí předkládající svým návštěvníkům k poznání řadu historických stavebních památek, přírodních zajímavostí, turistických a cyklistických tras vedoucích nádhernou přírodou, ale také akcí z oblasti kulturního a společenského života. Centrem mikroregionu je bezesporu královské město Litovel, zvané Hanácké Benátky pro sedm ramen řeky Moravy, která městem protéká. Avšak je zde spousta dalších zajímavostí například Javoříčské či Mladečské jeskyně, nemluvě o Litovelském Pomoraví. Nachází se zde také nejvyhledávanější hrad střední Moravy, Bouzov, pozdně barokní zámek v Náměšti na Hané či zámek v Chudobíně. Obec Chudobín se pyšní trojicí kostelů, z nichž každý navštěvují věřící jiného vyznání.²⁷

3.4 Místní akční skupiny působící v mikroregionu

V mikroregionu působí také místní akční skupina Moravská cesta, která sdružuje 19 obcí využívajících zejména strategický plán LEADER²⁸ s názvem *“Hanáci se rozkévale - včel ovidite”*. Předsedou MAS je Tomáš Spurný, starosta obce Skrbeň. Místopředsedou sdružení je Arnošt Vogel z o.s. Haňovští.

---

²⁵ <http://www.mikroregionlitovelsko.cz/obec/>

²⁶ <http://mesta.obce.cz/>

²⁷ <http://www.mikroregionlitovelsko.cz/mistopis/>

²⁸ LEADER je jedna ze čtyř iniciativ Evropské unie. Program LEADER ČR je koncipován podle iniciativy EU LEADER, ale zahrnuje i prvky předcházejících iniciativ LEADER I a LEADER II. Je financován výhradně ze státního rozpočtu.

Místní akční skupina Moravská cesta (Litovelsko – Pomoraví), o. s. je subjektem, který vznikl v roce 2005 jako místní partnerství podnikatelů, obcí a neziskových organizací. Formálně se občanské sdružení ustavilo v polovině roku 2006.

Cílem místní akční skupiny Moravská cesta (Litovelsko-Pomoraví) je zlepšení svěřeného území 19 obcí v oblastech rozvoje turistiky a služeb cestovního ruchu, rozvoje spolkového života v obcích, péče o krajinu a podpory venkovského podnikání a zemědělství. Snahou MAS je také přispět ke zlepšení technické, dopravní, společenské a informační infrastruktury ve spolupráci s obcemi a svazky obcí (mikroregiony).

Moravská cesta hodlá co nejširší spoluprací s partnery z veřejné správy, podnikatelské sféry a neziskového sektoru uvnitř i vně regionu zajistit rozvoj místního partnerství včetně poradenství s projektovým řízením pro jednotlivé subjekty a přispět tak k celkovému rozvoji regionu.

Území, na kterém působí místní akční skupina, je rozmanité. Část území je tvořeno romantickou scénérií Bouzovské vrchoviny, které vévodí známý hrad Bouzov. Zbývajících část území tvoří tradiční zemědělská oblast Haná a unikátní území lužních lesů v CHKO Litovelské Pomoraví. Díky této rozmanitosti je toto území turisticky zajímavé. Nacházejí se zde historické památky, především hrad Bouzov a město Litovel (Hanácké Benátky), přírodní zajímavosti - Mladečské a Javoříčské jeskyně, arboretum v Bílé Lhotě, CHKO Litovelské Pomoraví, ale také muzea, která připomínají život v tomto regionu (Muzeum Litovelska, Národopisné muzeum Cholína, Hanácký skanzen v Příkazích).

Návštěvníci tohoto regionu se mohou sportovně vyžít při pěší kanoistice, hippoturistice, turistice nebo cykloturistice, mohou v létě využít k osvěžení přírodních koupališť (Náklo) a dalších atrakcí. Občané tohoto regionu si uvědomují nutnost soužití s přírodou a proto se zabývají environmentálním vzděláváním a osvětou.

Region je zemědělsky aktivní a proto se zde nachází i několik potravinářských provozů (Litovelský pivovar, Adriana – výroba těstovin, Orrero – výroba sýrů aj.). Díky úrodné půdě bylo zachováno několik větších zemědělských družstev. Na druhou stranu se v regionu rozvíjí i drobné ekologické zemědělství.

Řada obcí má aktivně činné organizace (především jsou to sbory dobrovolných hasičů, sportovní organizace, kluby důchodců nebo zájmové organizace chovatelů a zahrádkářů apod.). Na území místní akční skupiny se každoročně koná řada kulturních, společenských a sportovních akcí, např. „Balony na Bouzově“, „Bohr Cup“, kanoistické závody v obci Příkazy–Hynkov apod.^{29,30}

3.5 Činnosti mikroregionu

Předmětem činnosti svazku je zejména:

- **Koordinace postupů při řešení problémů týkajících se:**
  - rozvoje samosprávy obcí,
  - hospodářského, sociálního a kulturního života obcí,
  - vztahu k orgánům státní správy a vyšších samosprávných celků.
- **Další společné aktivity k následujícím účelům:**
  - podpora zemědělského a nezemědělského podnikání, řešení problémů a důsledků nezaměstnanosti, rozvoj a diversifikace nezemědělských prostorů,
  - společná péče o památky v mikroregionu,
  - využití netradičních zdrojů energie, zejména biomasy,
  - podpora venkovské turistiky při současném řešení dalších akcí místních programů obnovy (např. obnovy občanské vybavenosti), k péči o veřejná prostranství, zeleň a drobnou architekturu),
  - společná řešení sociálních služeb a zdravotní péče,
  - marketing venkovské turistiky, zpracování nabídkových produktů,
  - podpora společných řešení směřujících k vyjasnění majetkových poměrů ve vlastnictví nemovitostí v mikroregionu, společná příprava projektů pozemkových úprav,
  - podpora řešení dopravní obslužnosti týkající se více obcí,
  - spolupráce a výměna zkušeností mezi partnerskými obcemi ČR a zemí EU,
  - spolupráce při zpracování projektů pro programy vypsane EU a při zajišťování jejich financování z prostředků EU nebo jiných dotačních zdrojů,

---

²⁹ <http://www.moravska-cesta.cz/>

³⁰ http://leader.isu.cz/regiony_detail.aspx?kodsdu=598

- vzájemná pomoc při řešení problematiky životního prostředí, především protipovodňová opatření, dále oblast odpadů, znečišťování ovzduší a vodních toků.
- **Spolupráce s Regionální agenturou pro rozvoj Střední Moravy v Olomouci.**
- **Jednání s peněžními ústavy o garancích na finanční prostředky pro dofinancování projektů mikroregionu.**³¹

3.6 Majetkové poměry

Základním zdrojem majetku mikroregionu jsou příjmy z finančních příspěvků jeho členů. Výše ročního členského finančního příspěvku je každoročně určována valnou hromadou na základě vyhodnocení činnosti mikroregionu. Stanovuje se podle počtu obyvatel k 1. 1. v dané obci dle údajů UIR MMR ČR.

Majetkem mikroregionu se stávají také veškeré další vložené a poskytnuté finanční prostředky, jiné věci a hodnoty, které mikroregion získá v rámci plnění předmětu činnosti svazku. Majetek mikroregionu lze využívat výhradně za účelem plnění předmětu činnosti vymezeného ve stanovách mikroregionu.

Finanční majetek mikroregionu je veden na zvláštním účtu, mikroregion vede o svém hospodaření samostatné účetnictví. Postup při hospodaření s majetkem mikroregionu upravuje zvláštní zákon a finanční hospodaření se řídí schváleným rozpočtem.

Činnost mikroregionu je financována z finančních prostředků, které tvoří:

- příspěvky řádných členů mikroregionu,
- finanční prostředky získané vlastní činností mikroregionu,
- dobrovolné příspěvky členů mikroregionu,
- finanční dotace a dary.

Ke dni vzniku mikroregionu členové mikroregionu nevkládají žádné finanční prostředky ani hmotný majetek.³²

---

³¹ Stanovy Mikroregionu Litovelsko dostupné na <http://www.litovelsko.mikroregion.cz/>

3.7 Členství v mikroregionu

Členem svazku obcí Mikroregionu Litovelsko se může stát každá obec ČR. Členství zakladatelů v mikroregionu je dobrovolné a vzniká podpisem zakladatelské smlouvy. Členství v mikroregionu nijak neomezuje právo členů mikroregionu vstupovat do jiných svazků obcí.

Další člen může vstoupit do mikroregionu na základě písemné přihlášky za podmínky předchozího souhlasu zastupitelstva jeho obce a souhlasu 3/5 dosavadních členů přijetím na nejbližší valné hromadě mikroregionu. V přihlášce musí nový člen mikroregionu prohlásit, že bezvýhradně přistupuje ke stanovám mikroregionu v jejich aktuálním znění.

Členství zaniká uplynutím výpovědní lhůty na základě písemné výpovědi člena mikroregionu doručené předsedovi mikroregionu. Výpovědní lhůta je 6-ti měsíční a počíná běžet 1. dnem kalendářního měsíce následujícího po podání výpovědi, neskončí však dříve než posledním dnem měsíce, v němž došlo k úplnému majetkovému vypořádání se členem, který dal výpověď. Majetkové vypořádání musí být schváleno nejbližší valnou hromadou mikroregionu. Majetkové vypořádání se netýká členských poplatků.

Členství zaniká též v případě prokázaného hrubého porušení stanov mikroregionu jeho členem, a to dnem rozhodnutí valné hromady mikroregionu, které musí být schváleno nejméně třípětinovou většinou všech členů valné hromady mikroregionu. Pro majetkové vypořádání platí ustanovení poslední věty předchozího odstavce.

Práva a povinnosti členů mikroregionu jsou:

- Každý z členů mikroregionu je povinen napomáhat činnosti mikroregionu.
- Jednotliví členové mikroregionu mají právo kontrolovat veškerou činnost mikroregionu a podílet se rovným dílem na výsledcích jeho práce.
- Každý člen má právo účastnit se osobou svého zástupce valné hromady s hlasem rozhodujícím.

---

³² Stanovy Mikroregionu Litovelsko dostupné na <http://www.litovelsko.mikroregion.cz/>

- Každý člen má právo volit orgány mikroregionu a navrhnout kandidaturu svého zástupce do těchto orgánů.
- Každý člen má právo využívat majetek a zařízení mikroregionu.
- Každý člen je povinen poskytovat valnou hromadou mu stanovený příspěvek do rozpočtu mikroregionu, neposkytnutí příspěvku nebo prodlení s jeho poskytnutím překračující tři měsíce je hrubým porušením stanov mikroregionu.
- Každý člen je povinen dodržovat stanovy mikroregionu a je vázán rozhodnutími valné hromady.³³

3.8 Orgány mikroregionu

Orgány mikroregionu jsou: valná hromada, předseda, místopředseda a rada mikroregionu. Funkční období předsedy, místopředsedy a rady mikroregionu jsou shodná s volebním obdobím statutárních zástupců obcí, nekončí však před zvolením nových orgánů.

3.8.1 Valná hromada

Valná hromada se skládá ze všech členů mikroregionu zastupovaných starosty či jejich zástupci nebo jinými zmocněnci a je jeho nejvyšším orgánem. Při jednání valné hromady má každý člen svazku jeden hlas. Schází se nejméně dvakrát ročně. Zasedání valné hromady svolává s přiměřeným předstihem předseda nebo místopředseda písemnou pozvánkou. Pozvánku lze poslat i formou e-mailu s tím, že oslovený potvrdí zpětně přijetí. Na valnou hromadu budou zváni členové svazku a členové rady mikroregionu s tím, že právo hlasovat má vždy pouze jeden zástupce člena mikroregionu. Mimořádné zasedání valné hromady musí být svoláno tak, aby se konalo nejpozději do třiceti dnů, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů mikroregionu. Valná hromada je usnášeníschopná, je-li přítomna alespoň nadpoloviční většina všech členů mikroregionu a rozhoduje nadpoloviční většina přítomných členů.

Valná hromada schvaluje stanovy mikroregionu. Volí z členů svazku předsedu a místopředsedu mikroregionu. Dále volí radu mikroregionu. Členem rady mikroregionu může být fyzická osoba, starší 18-ti let, která je občanem ČR s trvalým pobytem v některé

---

³³ Stanovy Mikroregionu Litovelsko dostupné na <http://www.litovelsko.mikroregion.cz/>

z obcí Mikroregionu Litovelsko. Valná hromada dále schvaluje zprávu o činnosti a hospodaření mikroregionu, schvaluje zprávu o revizi hospodaření, schvaluje vstup nových členů do mikroregionu, výši členských příspěvků a jejich splatnost a činí další úkony dle těchto stanov.

3.8.2 Rada mikroregionu

Rada mikroregionu je výkonným orgánem valné hromady Mikroregionu Litovelsko. Přípravuje veškeré podklady pro zasedání valné hromady a zabezpečuje plnění jí přijatých usnesení. Rada mikroregionu má 7 členů a zajišťuje záležitosti mikroregionu, pokud nejsou v kompetenci předsedy nebo valné hromady. Předseda a místopředseda jsou vždy členové rady mikroregionu. Schází se podle potřeby, nejméně 4krát do roka. Je svolávána předsedou s dostatečným časovým předstihem. Pro způsob svolání platí stejná pravidla jako pro svolání valné hromady.

Z jednání se pořizuje zápis, rada rozhoduje nadpoloviční většinou všech svých členů. Radě je vyhrazeno rozhodování o majetkoprávních úkonech týkající se plnění úkolů Mikroregionu Litovelsko v hodnotě do 10.000,- Kč.

Tab. 3.1 : Členové rady Mikroregionu Litovelsko

Předseda	MVDr. Vojtěch Grézl	Litovel	starosta města
Místopředseda	Mgr. Marta Husičková	Náměšť na Hané	starosta obce
Ostatní členové rady	Alena Sedlářová	Bílá Lhota	starostka obce
	Ing. Zdeněk Foltýn	Bouzov	starosta obce
	Arnošt Vogel	Haňovice	starosta obce
	Ing. Václav Arnošt	Mladeč	starosta obce
	Ing. Radovan Vašíček	Litovel	tajemník měst. úřadu

Zdroj: Vlastní zpracování z <http://litovelsko.mikroregion.cz>

3.8.3 Předseda a místopředseda

Předseda jedná jménem mikroregionu a zastupuje mikroregion navenek. Místopředseda mikroregionu plní úkoly předsedy, pokud je předseda neplní nebo ze závažných důvodů delší dobu plnit nemůže. Vzdá-li se předseda nebo místopředseda své funkce písemným oznámením všem členům rady mikroregionu, musí nejbližší valná hromada zvolit nového předsedu nebo místopředsedu mikroregionu, obdobně se postupuje při uvolnění z funkce některého ze členů rady mikroregionu.

Podepisování za mikroregion se děje tak, že k názvu svazku připojí svůj podpis předseda nebo místopředseda sdružení a jeden člen rady mikroregionu. Administrativní činnost mikroregionu zajišťuje předseda prostřednictvím zaměstnanců obecního úřadu té obce, kterou zastupuje. Tato obec má nárok na refundaci nákladů, které jí vznikly v souvislosti s administrativním zabezpečováním činnosti mikroregionu.³⁴

---

³⁴ Stanovy Mikroregionu Litovelsko dostupné na <http://www.litovelsko.mikroregion.cz/>

4 FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ MIKROREGIONU LITOVELSKO

4.1 Hospodaření mikroregionu

Svazek sestavuje svůj rozpočet a hospodaří podle něj. Rozpočet je sestavován na příslušný kalendářní rok a vyúčtování výsledků hospodaření se provádí do 6-ti měsíců po skončení kalendářního roku.

Svazek vede účetnictví o stavu a pohybu majetku, o svých příjmech a výdajích a finančních vztazích k rozpočtům obcí sdružených ve svazku.

Návrh rozpočtu svazku na následující kalendářní rok a vyúčtování hospodaření svazku za uplynulý kalendářní rok musí být vhodným způsobem zveřejněny v obcích sdružených ve svazku nejméně 15 dnů před projednáním na zasedání valné hromady svazku, aby se k němu občané mohli vyjádřit.

Připomínky k návrhu rozpočtu svazku a k vyúčtování hospodaření svazku za uplynulý rok mohou občané konkrétní obce uplatnit písemně ve lhůtě stanovené pro zveřejnění, tj. nejméně 15 dnů před projednáním na valné hromadě v obci, kde má trvalý pobyt.

Jednotliví členové svazku se podílí na ztrátě svazku a na případném zisku hospodaření svazku v poměru velikosti svých členských příspěvků za příslušný rok, v němž došlo ke ztrátě či k vytvoření zisku svazku.³⁵

4.1.1 Hospodaření za rok 2006

V souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, dle § 17, je předkládán radě Mikroregionu Litovelsko a valné hromadě Mikroregionu Litovelsko k projednání závěrečný účet za rok 2006. Pro rok 2006 byl valnou hromadou dne 25. 4. 2006 schválen rozpočet v celkovém objemu 2.066 000 Kč.

---

³⁵ Stanovy Mikroregionu Litovelsko dostupné na <http://www.litovelsko.mikroregion.cz/>

V průběhu roku 2006 valná hromada třikrát schvalovala rozpočtové změny, a to 29.8.2006, 5.10.2006 28.11.2006. Rozpočet na rok 2006 po 3. rozpočtové změně, schválené valnou hromadou dne 28. 11. 2007 činil 2.969 000 Kč.

Tab. 4.1 : Příjmy mikroregionu za rok 2006

Příjmy	Schválený rozpočet (v tis. Kč)	Upravený rozpočet (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)	Plnění upraveného rozpočtu (v %)
Ost. neinvestiční přijaté dotace ze státních fondů	0	640	636	99,47
Neinvestiční převody z Národního fondu	759	0	0	***
Neinvestiční přijaté dotace od obcí	518	772	772	100,03
Neinvestiční přijaté dotace od krajů	424	1.183	1.094	92,49
Převody z rozpočtových účtů	0	0	499	***
Příjmy z poskytovaných služeb a výrobků	0	9	9	100
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	11	11	11	100
Příjmy z úroků (část)	3	3	4	154,92
Celkem	1.716	2.620	3.029	115,61

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozpočtu mikroregionu Litovelsko za rok 2006

Příjmy za rok 2006 přesáhly očekávaný upravený rozpočet o 409 000 Kč což bylo o 15,61% více než bylo schváleno po úpravách rozpočtu. Absence neinvestičních převodů z Národního fondu byla zčásti pokryta převody z rozpočtových účtů ve výši 499 000 Kč. Původní schválený rozpočet beze změn byl překonán o 1.313 000 Kč.

Konkrétní dotace v roce 2006 byly 9 000Kč ze Spolku pro obnovu venkova, 243 000 Kč v rámci druhé etapy POV – Koncepce zachování kulturního dědictví v Mikroregionu Litovelsko, 636 000 Kč od Ministerstva pro místní rozvoj a 850 000 Kč z programu „Marketing a propagační mix cestovního ruchu Mikroregionu Litovelsko“ který je spolufinancován Evropským fondem regionálního rozvoje (729 000 Kč ERDF, 121 000 Kč Olomoucký kraj).

Tab. 4.2 : Výdaje mikroregionu za rok 2006

Výdaje	Schválený rozpočet (v tis. Kč)	Upravený rozpočet (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)	Plnění upraveného rozpočtu (v %)
Knihy, tisk	0	0.5	0.3	61
Drobný hmotný dlouhodobý majetek	0	731	730	99,88
Nákup materiálu	0	170	170	100,41
Konzultační, poradenské a právní služby	615	540	535	99,24
Nákup ostatních služeb	1.116	946	810	85,72
Opravy a udržování	0	181	179	98,54
Cestovné	30	30	5	19,16
Pohoštění	5	8	7	90,28
Věcné dary	5	5	4	97,16
Nespecifikované rezervy	291	217	0	***
Ostatní nákup nehmotného dlouhodobého majetku	0	125	125	100
Nákup ost. sužeb	0	0	60	***
Služby peněžních ústavů	3	3	3	106,83
Převody vlastním rozpočtovým účtům	0	0	499	***
Celkem	2.065	2.969	3.143	105,87

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozpočtu mikroregionu Litovelsko za rok 2006

Rozpočtové výdaje byly rozpočtovány ve schváleném rozpočtu ve výši 2.969 000 Kč. Skutečné čerpání výdajů k 31. 12. 2006 dosáhlo výše 3.143 000 Kč. Rozdíl tedy činil 174 000 Kč, což představuje přesáhnutí výdajů upraveného rozpočtu o 5,87%. Bylo to způsobeno zejména výdaji na opravy a udržování a nákupem ostatních služeb.

Závěrečný účet za rok 2006 byl podroben přezkumu hospodaření odborem kontroly KÚ Moravskoslezského kraje. Přezkoumání hospodaření mikroregionu bylo provedeno na základě zákona 420/2004 Sb. o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Při přezkoumání hospodaření mikroregionu za účetní období 2006 nebyly zjištěny chyby a nedostatky.³⁶

4.1.2 Hospodaření za rok 2007

Pro rok 2007 byl valnou hromadou č. 17/2007 dne 28. 6. 2007 schválen rozpočet v celkovém objemu 888 000 Kč. V roce 2007 byla schválena valnou hromadou č. 19/2007 dne 13. 12. 2007 rozpočtová změna. Jednalo se o účetní upřesnění výdajové strany. Rozpočet na rok 2007 po rozpočtové změně, schválené valnou hromadou dne 28. 6. 2007 zůstal beze změny, tedy 888 000 Kč.

Tab. 4.3 : Příjmy mikroregionu za rok 2007

Příjmy	Schválený rozpočet (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)	Plnění rozpočtu (v %)
Členské příspěvky	650	650	100
Ostatní příjmy	234	238	101,7
Úroky z BÚ	3	4	154,87
Celkem	888	895	101,17

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozpočtu mikroregionu Litovelsko za rok 2007

Schválené příjmy za rok 2007 se téměř rovnaly skutečnosti. Skutečné příjmy přesáhly schválený rozpočet o 7 000 Kč což bylo jen o 1,17% více než bylo schváleno. V roce 2007 nepřijal mikroregion žádné dotace kromě členských příspěvků od obcí.

---

³⁶ Závěrečný účet Mikroregionu Litovelsko za rok 2006

Tab. 4.4 : Výdaje mikroregionu za rok 2007

Výdaje	Schválený rozpočet (v tis. Kč)	Upravený rozpočet (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)	Plnění upraveného rozpočtu (v %)
Výměna zkušeností mezi obcemi	180	168	59	24,5
Vzdělávání	30	30	0	***
Propagace	100	100	103	103,51
Studie, projekty	470	470	0	***
Pohoštění	30	30	12	40,83
Bankovní poplatky	3	3	1	42,45
Administrativní činnost	62	60	60	100
Nespecifikované rezervy	13	13	0	***
OSA		702	702	100
Doména		1	1	100
Cestovné		11	11	100
Celkem	888	888	250	28,16

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozpočtu mikroregionu Litovelsko za rok 2007

Rozpočtové výdaje byly schváleny ve výši 888 000 Kč avšak skutečné čerpání výdajů k 31. 12. 2007 bylo pouze 250 000 Kč, bylo to způsobeno zejména rozsáhlými úsporami v oblastech výměny zkušeností mezi obcemi a vypracování rozvojových projektů. Celková úspora tedy činila 638 000 Kč, což bylo o 71,84% méně než bylo schváleno v upraveném rozpočtu.

Závěrečný účet za rok 2007 byl podroben přezkumu hospodaření odborem kontroly KÚ Moravskoslezského kraje. Přezkoumání hospodaření mikroregionu bylo provedeno na základě zákona 420/2004 Sb. o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Při přezkoumání hospodaření mikroregionu za účetní období 2006 nebyly zjištěny chyby a nedostatky.³⁷

---

³⁷ Závěrečný účet Mikroregionu Litovelsko za rok 2007

4.1.3 Hospodaření za rok 2008

Pro rok 2008 byl valnou hromadou č. 22/2008 dne 18.6.2008 schválen rozpočet v celkovém objemu 2.421 000 Kč. V roce 2008 byla schválena valnou hromadou č. 23/2008 dne 2.12.2008 rozpočtová změna. Jednalo se o účetní upřesnění výdajové strany. Rozpočet na rok 2008 po rozpočtové změně: 2.359 000 Kč.

Tab. 4.5 : Příjmy mikroregionu za rok 2008

Příjmy	Schválený rozpočet (v tis. Kč)	Upravený rozpočet (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)	Plnění upraveného rozpočtu (v %)
Zůstatek na účtu k 1.1.2008	645	645	645	100
Členské příspěvky obcí	651	651	655	100
Úroky z BÚ	4	4	13	325
POV-Historická krajina	200	200	200	100
POV-seminář pro zástupce Ol.kraje	300	300	300	100
Spoluúčast krajina 22x10 000	220	220	160	100
Spoluúčast seminář	200	200	200	100
Doplatek obce		137	144	105
Celkem	2 221	2 359	2 319	98,31

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozpočtu mikroregionu Litovelsko za rok 2008

Rozdíl mezi upraveným rozpočtem za rok 2008 a skutečností byl 39 000 Kč což bylo o 1,69% méně než se očekávalo.

Na obnovu venkovské krajiny bylo v roce 2008 použito 335 000Kč (příspěvek z POV Olomouckého kraje 200 000Kč, mikroregion 135 000Kč). Jednalo se o tyto projekty: Opravy božích muk a křížů (Bouzov, Červenka, Dubčany, Haňovice, Litovel, Luká, Mladeč, Náklo, Náměšť na Hané), Dřevěné odpočívky (Bílá Lhota, Dubčany, Loučka, Náměšť n.H., Slavětín, Vilémov), Výsadba a úprava stromů a keřů (Dubčany, Cholína, Loučany, Náměšť n.H., Olbramice, Pňovice, Senice n.H., Vilémov, Označení cyklotras (3 nové trasy), Propagační skládačky (Smírcí kříže Mikroregionu Litovelsko).

Poznávací seminář pro zástupce mikroregionů Olomouckého kraje – Francie, Bretaň v září roku 2008 stál 500 000Kč (příspěvek z POV Olomouckého kraje 300 000Kč, mikroregion 200 000Kč). Mikroregion Litovelsko vyslal 9 zástupců.

Tab. 4.6 : Výdaje mikroregionu za rok 2008

Výdaje	Schválený rozpočet (v tis. Kč)	Upravený rozpočet (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)	Plnění upraveného rozpočtu (v %)
Výměna zkušeností mezi obcemi	100	100	76	76
Vzdělávání-seminář	30	30	0	0
Propagace	350	350	134	38
POV Historická krajina	335	18	18	100
POV Historická krajina		48	48	100
POV Historická krajina		35	35	100
POV Historická krajina		232	233	100
POV seminář pro zástupce Ol. kraje	500	500	512	102
Historická krajina-ML	335	93	93	100
Historická krajina-ML		151	205	136
Historická krajina-ML		18	18	100
Historická krajina-ML		210	214	102
Historická krajina-ML			57	***
Pohoštění	30	30 0	20	70
Doznačení zajímavých míst	50	179	179	100
Administrativní činnost	60	60	60	100
Cestovné	15	15	0	0
Bankovní poplatky	3	3	2	94
Nespecifikované rezervy	413	279	0	0
Doména		4	4	100
Celkem	2 221	2 359	1 915	81,21

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozpočtu mikroregionu Litovelsko za rok 2008

Rozpočtové výdaje byly rozpočtovány v upraveném rozpočtu ve výši 2.359 000 Kč. Skutečné čerpání výdajů k 31. 12. 2008 dosáhlo pouze výše 1.915 000 Kč. Rozdíl tedy činil 443 000 Kč, což bylo o 18,79% méně než byly očekávané schválené výdaje. Bylo to způsobeno zejména úsporami v oblasti výměny zkušeností mezi obcemi, propagace a vzdělávacích seminářů.

Závěrečný účet za rok 2008 byl podroben přezkumu hospodaření odborem kontroly KÚ Moravskoslezského kraje. Přezkoumání hospodaření mikroregionu bylo provedeno na základě zákona 420/2004 Sb. o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků

a dobrovolných svazků obcí. Při přezkoumání hospodaření mikroregionu za účetní období 2008 nebyly zjištěny chyby a nedostatky.

4.2 Shrnutí hospodaření za roky 2006-2008

V letech 2006-2008 hospodařil Mikroregion Litovelsko s přebytkovými rozpočty díky úsporám na stránce výdajů a vyšším příjmům než se v jednotlivých letech očekávalo (až na rok 2006 kdy hospodařil s deficitem 114 000 Kč, který byl vyrovnán přebytky z minulých let).

Tab. 4.7 : Hospodaření mikroregionu v letech 2006-2008

Rok	Příjmy (v tis. Kč)	Výdaje (v tis. Kč)	Rozdíl (v tis. Kč)
2006	3 029	3 143	114
2007	895	250	645
2008	2 319	1 915	404

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozpočtů mikroregionu Litovelsko za léta 2006-2008

4.3 SWOT analýza mikroregionu

SWOT je metoda celkového určení pozitivních a negativních stránek mikroregionu Litovelsko. V případě bakalářské práce bude využita SWOT analýza aplikována pouze na základě omezeného rozsahu informací a faktů, které byly popsány výše.

SWOT je tvořena formulací 4 částí:

- Strengths – silné stránky,
- Weakness – slabé stránky,
- Opportunities – příležitosti,
- Threats – ohrožení území mikroregionu.

Silné a slabé stránky jsou zpravidla vnitřní aspekty území mikroregionu. Příležitosti a ohrožení jsou faktory vnější, které nepodléhají přímému vlivu mikroregionu. Strategie

rozvoje bude řešit problémy obsažené ve slabých stránkách, za využití silných stránek (předností) s ohledem na příležitosti a ohrožení rozvoje mikroregionu.³⁸

Mezi **silné stránky** mikroregionu Litovelsko patří zejména turistická atraktivita regionu (město Litovel, hrad Bouzov, Mladečské jeskyně), dobrá dopravní dostupnost, a konkurenceschopná pracovní síla. Předností je také stabilní členská základna (od založení mikroregionu opustila svazek pouze obec Pňovice v roce 2008) a hospodaření s vyrovnanými rozpočty.

Slabé stránky mikroregionu Litovelsko je zejména malá aktivita v oblasti plánování nových projektů, s tím související nedostatečné čerpání prostředků z EU a nevyužívání všech prostředků k propagaci mikroregionu. Problémem je také vyšší nezaměstnanost, která je typická pro celý Olomoucký kraj.

Největší **hrozbou** pro mikroregion by bylo omezování výroby v průmyslu a zemědělství což by způsobilo další nárůst nezaměstnanosti a odliv obyvatelstva v produktivním věku. Ohrožení může způsobit také to, že část regionu se nachází v záplavovém území řeky Moravy, což mělo v minulosti už několikrát katastrofální důsledky.

Příležitosti pro region lze spatřovat zejména v lepším čerpání prostředků z EU a jejich využití na podporu turistického ruchu a rozvoj průmyslových zón. Také by se měla zlepšit propagace mikroregionu.

---

³⁸ Kolektiv autorů. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů* (2006,s72-73)

5 ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se věnuje obcím a oblasti meziobecní spolupráce. Podrobněji se zabývá hospodařením dobrovolných svazků obcí konkrétně Mikroregionu Litovelsko. Plnění jednotlivých úkolů vyplývajících ze samostatné působnosti vyžadují finanční prostředky. Důležitým nástrojem pro plnění úkolů je příslušný rozpočet jako bilance příjmů a výdajů. Mikroregion hospodaří na základě přijatých prostředků. Část pochází z členských příspěvků obcí, druhou část tvoří dotace od Olomouckého kraje, státních fondů a Programu obnovy venkova.

Cílem bakalářské práce bylo posouzení naplnění poslání Mikroregionu Litovelsko včetně jeho hospodaření v letech 2006 – 2008.

Bakalářská práce je dělena do dvou částí a pěti kapitol. První teoretická část tvoří úvod a dvě samostatné kapitoly. Druhá kapitola vymezuje územní samosprávu a popisuje historický vývoj územní samosprávy na Českém území. Dále je zde definována obec jako základní prvek územní samosprávy, působnost obce, orgány obce a druhy obcí v České republice z hlediska míry přenesené působnosti. V druhé půli se zabývá možnostmi spolupráce mezi obcemi jako je spolupráce na základě smlouvy k plnění konkrétního úkolu, dobrovolného svazku obcí a také spolupráci s obcemi jiných států.

Na tuto kapitolu navazuje třetí kapitola, která charakterizuje Mikroregion Litovelsko, jeho geografii, kulturní život, členské obce, majetkové poměry, činnosti mikroregionu a jeho orgány. V této kapitole je taky zmíněna místní akční skupina Moravská cesta působící na území mikroregionu. Moravská cesta využívá zejména strategický plán LEADER s názvem *“Hanáci se rozkévale - včel ovidite”*.

Druhá část je praktická a je popsána ve čtvrté kapitole, zabývající se rozpočtovým procesem mikroregionu, pravidly hospodaření a analýzou vývoje hospodaření Mikroregionu Litovelsko v letech 2006 – 2008. Dále je zde použita SWOT analýza, která popisuje silné a slabé stránky mikroregionu.

Z analýzy hospodaření mikroregionu v letech 2006 – 2008 vyplynulo, že Mikroregion Litovelsko hospodaří s přebytkovým rozpočtem (až na rok 2006 kdy měl mikroregion deficit 114 000 Kč, který byl vyrovnán přebytkem z minulých let). Největší podíl na příjmech mají stabilně členské příspěvky od obcí, které se pohybují okolo 650 000 Kč, další významné příjmy jsou dotace z programu obnovy venkova i když v roce 2007 byly nulové.

Cíl práce byl splněn srovnáním rozpočtů v letech 2006 až 2009. Hypotéza práce, že mikroregion dokáže hospodařit se svými finančními prostředky vyrovnaně a že podporuje rozvoj členských obcí, se potvrdila pouze částečně. Mikroregion sice hospodaří bez deficitů, ale jak je řečeno v analýze SWOT nevyužívá všech prostředků pro podporu rozvoje členských obcí. Mikroregion by se měl zaměřit zejména na podporu podnikání a vytváření nových pracovních příležitostí zejména pro mladé lidi. Dalšími pozitivy, na kterých by měl mikroregion stavět svůj rozvoj, jsou čistota životního prostředí a zejména mnoho přírodních a kulturních památek, které tvoří vhodné podmínky pro rozvoj cestovního ruchu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knihy:

1. Balík, S. *Komunální politika - Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. 250s. ISBN: 978-80-247-2908-4
2. Hendrych, D. *Správní věda. Teorie veřejné správy*. 2. vyd. Praha: Aspi, 2007. 212s. ISBN 978-80-7357-248-8.
3. Kolektiv autorů. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. Přerov: CpKP, 2006. 182s. ISBN: 80-86902-39-0
4. Kolektiv autorů. *Strategie rozvoje měst, obcí regionů a jejich organizací*. Brno: MU – ekonomicko-správní fakulta, 1999. 140s. ISBN: 80-210-2126-8
5. Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Praha: Ifec, 2001. 264s. ISBN 80-86412-08-3.
6. Koudelka, Z. *Obce a kraje – podle reformy veřejné správy v roce 2000*. Praha: Linde, 2000. 228s. ISBN: 80-7201-250-9
7. Koudelka, Z. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. 399s. ISBN 978-80-7201-665-5.
8. Peková, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management press, 2004. 375s. ISBN 80-7261-086-4.
9. Peková, J. Pilný, J. Jetmar, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI a.s., 2008. 712s. ISBN: 978-80-7357-351-5

Legislativa:

10. Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České Republiky
11. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.
12. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Elektronické zdroje

13. Členské obce mikroregionu dostupné na: <http://www.mikroregionlitovelsko.cz/obec/> [ze dne 25.dubna. 2010]
14. Geografická charakteristika Mikroregionu Litovelsko dostupná na: <http://www.litovelsko.mikroregion.cz/> [ze dne 25.března. 2010]
15. Charakteristika Litovle dostupná na: <http://www.litovel.eu/o-meste/o-meste-litovel.html> [ze dne 25.dubna. 2010]
16. Informace o obcích dostupné na: <http://mesta.obce.cz/> [ze dne 25.dubna. 2010]
17. Informace o MAS Moravská cesta dostupné na: <http://www.moravska-cesta.cz/> [ze dne 25.dubna. 2010]
18. Informace o MAS Moravská cesta dostupné na: http://leader.isu.cz/regiony_detail.aspx?kodsdu=598 [ze dne 25.dubna. 2010]
19. Kultura na Litovelsku dostupné na: <http://www.mikroregionlitovelsko.cz/mistopis/> [ze dne 25.dubna. 2010]
20. Stanovy Mikroregionu Litovelsko dostupné na <http://www.litovelsko.mikroregion.cz/> [ze dne 25.března. 2010]

Ostatní:

21. Interní podklady poskytnuté Mikroregionem Litovelsko tj. rozpočty mikroregionu

SEZNAM ZKRATEK

ČR	- Česká republika
Ha	- hektar
CHKO	- chráněná krajinná oblast
EU	- Evropská unie
MAS	- Místní akční skupina
m.n.m.	- metrů nad mořem
POV	- Program obnovy venkova
Tis.	- tisíc
UIR MMR	- Ústřední informační registr ministerstva pro místní rozvoj

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 7. května 2010

.....

Roman Chudoba

Adresa trvalého pobytu studenta:

Červená Lhota 71, 78321 Chudobín

SEZNAM PŘÍLOH

1. Mapa Mikroregionu Litovelsko
2. Členské příspěvky od obcí za roky 2006 – 2008

